

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om Grønlands Selvstyre udtalelse til Anordning for Grønland om ikraftsættelse af ændringer af købeloven
(*Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Arbejdsmarked*)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Inatsisartutmedlem Niels Thomsen, Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Kim Kielsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen under FM2011 gennemgået forslaget og fremlægger hermed sine overvejelser til Inatsisartuts behandling.

1. Forslagets indhold og formål

Det fremsatte lovforslag opdaterer den gældende købelov for Grønland, dette ved at adskillige af de tilføjelser, Folketinget siden 1990 har vedtaget til købeloven nu ved denne anordning sættes i kraft for Grønland. Derved sikres det, at retstilstanden på området moderniseres og at forbrugernes retstilling styrkes, særligt hvad angår reklamationsretten og garanti. Købelovens regler regulerer forholdet mellem køber og sælger i forbindelse med alle former for hjemlige køb¹. Loven gælder dog ikke køb af fast ejendom da de særskilte problemstillinger, der karakteriserer dette område er reguleret i anden lovgivning.

¹ Loven gælder også for varer købt over internettet

Ved forbruger køb, dvs. købeaftaler mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, kan de fleste regler i købeloven ikke fraviges så forbrugere bliver ringere stillet. Udvalget finder grundet lovforslagets tekniske præg anledning til kort at opridse de vigtigste punkter heri.

1.1 Formodningsreglen

En vigtig ændring i den nye købelov er, jf. § 77a. *stk.3*, at der inden for de første 6 måneder af den 2-årige reklamationsfrist arbejdes med en såkaldt formodningsregel. Formodningsreglen indebærer, at såfremt der opstår en defekt på varen inden for de første 6 måneder efter købet, er der anført en formodning om, at varen har været behæftet med en defekt fra købstidspunktet. Det betyder samtidig, at inden for de første 6 måneder er det sælgeren, der skal bevise, at kunden har behandlet varen forkert. Efter den normale bevisbyrde-regel er det forbrugeren, der skal bevise, at der er en mangel ved varen, men denne hovedregel fraviges således i den nye købelov inden for de første 6 måneder efter købet.

1.2 Mangler

Såfremt varen er behæftet med en fejl eller en mangel, kan forbrugeren få varen repareret eller om nødvendigt få en ny vare til erstatning. Købeloven giver ligeledes mulighed for, at en forbruger kan få et afslag i prisen, eller afhængigt af manglens beskaffenhed, kan få sine penge refunderet jf. § 78. Afhjælpning af en mangel skal ske inden for rimelig tid, og afhjælpningen af mangelen skal være uden udgift eller unødigt ulempe for forbrugeren. Sælgeren skal f.eks. betale eventuelle transportudgifter i forbindelse med afhjælpningen af mangler. Såfremt sælger er for længe om at afhjælpe manglen eller manglerne, kan forbrugeren rejse krav om at få refunderet salgssummen jf. § 78. *stk.4*. Sælger er ifølge loven berettiget til at undersøge varen og vurdere forbrugers klage. Såfremt forbrugeren kræver at få salgssummen refunderet eller alternativt et afslag i prisen, kan sælger afvise forbrugers krav, såfremt sælger i stedet, inden rimelig tid, kan tilbyde forbrugeren, at vælge mellem en reparation eller en ny vare. Sælger kan i sidstnævnte situation afvise forbrugers valg, hvis det er uforholdsmæssigt dyrt for sælger jf. 78. *stk.2*.²

1.3. Garanti

Købeloven giver forbrugeren ret til at reklamere over mangler ved den købte vare i to år. Købelovens bestemmelser herom gælder også for brugte varer. Det er ikke muligt for forbruger og sælger at aftale en kortere reklamationsfrist end de i loven angivne 2 år, eftersom købeloven anfører at loven ikke kan afviges til skade for forbrugeren. I den tidligere købelov var reklamationsfristen et år. Reklamationsfristen løber fra varens levering, dvs. fra forbrugeren henter den i butikken eller modtager den på sin bopæl. Den toårige reklamationsret betyder ikke, at det altid vil være en køberetlig mangel, hvis varen ikke kan holde i to år.

² Hvis en forbruger køber en kummefryser til 8.000 kr. og det efterfølgende viser sig, at denne er behæftet med mangler, og forbrugeren får tilbudt en ombytning af fryseren, kan forbrugeren ikke kræve, at få den defekte kummefryser ombyttet med en model til 10.000 kr.

Der findes varer, der ikke er beregnet til at kunne holde i to år. Ligeledes eksisterer der varer, som er brugt op inden udløbet af de to år.

2. behandling af forslaget i Inatsisartut

Ved forslagens 1.behandling i Inatsisartut var der bred opbakning til forslaget eftersom partierne vurderede, at forslaget er en forbedring af forbrugernes retssikkerhed i forhold til den nugældende retstilstand på forbrugerområdet. Partierne fandt ikke anledning til at påpege materielle forhold ved lovforslagets udformning.

3. Høringssvar

Indledningsvis bemærker udvalget, at de afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Udvalget konstaterer, at følgende er blevet opfordret til at afgive høringssvar:

Infrastrukturkontoret, Lov – og Justitsafdelingen Formandens Departement, Departementet for Finanser, Departementet for Bolig, Infrastruktur og Trafik, Grønlands Arbejdsgiverforening, Nuna Advokater, Rigsombudsmanden i Grønland, GrønlandsBanken, Råstofdirektoratet, KNAPK, SIK, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. KANUKOKA.

Udvalget bemærker, at Grønlands Arbejdsgiverforening ikke finder anledning til at fremkomme med kommentarer til forslaget. Udvalget finder det positivt og fremsynet, at arbejdsgiverforeningen støtter op om en styrkelse af forbrugerens retstilling også selv om en ikræftsættelse af ændringerne til købeloven kan medføre øgede forpligtigelser for foreningens medlemmer. De øvrige høringssvar giver ikke udvalget anledning til kommentarer.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget anser det som vigtigt, at forbrugerne sikres bedst muligt, når de køber en vare. Det skal være sådan, at en forbruger kan drage en sælger af et produkt til ansvar, hvis produktet ikke lever op til det, der er stillet forbrugeren i udsigt. Forbrugerne er blevet mere bevidste om deres rettigheder, den positive udvikling i forbrugernes bevidsthed giver grobund for en mere proaktiv ageren over for de handlende. Udvalget finder derfor, at en mere tidsvarende købelov vil have en gavnlig virkning for både handlende og forbrugere, dette i form af et tidssvarende regelsæt. De bebudede ændringer af købeloven, vil efter udvalgets vurdering være en ubetinget fordel for den enkelte forbruger.

Udvalget hæfter sig særligt ved, at reklamationsfristen udvides fra 1 til 2 år og at fejl og mangler, der viser sig inden for de første 6 måneder formodes, til forbrugers fordel, at have været til stede ved købet. Udvalget anser, at formodningsbegrebet er en væsentlig forbedring af forbrugernes retsstilling i forhold til den gældende købelov.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det er i Naalakkersuisuts forlæggelsesnotat ikke angivet, hvorvidt der vil være økonomiske konsekvenser for borgene eller erhvervslivet ved en ikrafttræden af forslaget. Udvalget finder på det foreliggende grundlag ikke anledning til at formode, at dette skulle være tilfældet. Det er dog udvalgets vurdering, at der kan fremkomme afledte administrative økonomiske konsekvenser ifald Naalakkersuisut udarbejder et generelt informationsmateriale til borgere og erhvervsliv om købeloven. Udvalget ser dette som stærkt påkrævet, idet det kan være yderst vanskeligt for forbrugere og handlende at overskue en ikke sammenskrevet lovgivning, med mange ændringer, hvilket kan betyde at forslagets forbedrede retsstilling for forbrugerne bliver illusorisk. Udgifterne til denne informationsindsats må antages at kunne afholdes indenfor Departementet for Erhverv og Arbejdsmarkeds ramme, eventuelt ved at nedprioritere andre tiltag. Det må dog almindeligvis anses, at sådanne informationstiltag falder indenfor Departementets almindelige og løbende aktivitet, hvorfor en sådan nedprioritering næppe bliver nødvendig.

6. Udvalgets indstilling

Et **enigt** udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen ovenanførte forståelse af forslaget skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Aronsen
Formand

Niels Thomsen

Kim Kielsen

Siverth K. Heilmann

Akitsinnguaq Olsen